

MB 428

OKULLARDA RPD UYGULAMALARI II DERSİ

UYGULAMA KILAVUZU

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ
EĞitim Bilimleri Bölümü / Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Ana Bilim Dalı

ÖN SÖZ

Bu kılavuz, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Eğitim Fakültesi Rehberlik ve Psikolojik danışmanlık lisans programında Okullarda RPD Uygulamaları II dersini yürütecek olan öğretim elemanlarına yönelik hazırlanmıştır. Bu kılavuzda, dersin içeriğine, öğretim elemanına, öğrencilere ve dersin yürütülmesine ilişkin esaslara Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmenlik Uygulaması Yönergesi kapsamında yer verilmiştir.

Bunlara ek olarak kılavuzda, Okullarda RPD Uygulamaları II dersi için, teori ve uygulama çalışma planı, devam çizelgesi, değerlendirmesinde sistemin kullandığı puanlama, değerlendirme sistemi, günlük ve genel değerlendirme kriterleri ve son olarak rapor örneği olmak üzere tüm belgeler ek olarak verilmiştir. Bunlar ders kapsamında uygulama okullarına gönderilecek psikolojik danışman adaylarının dosyasında bulunması gereken belgelerdir. Okullarda RPD Uygulamaları II dersini verecek öğretim elemanlarının dersle ilgili ortak bir anlayış geliştirmelerine olanak sağlaması ve öğretmen adaylarına daha nitelikli bir öğrenim hayatı sunması açısından bu kılavuzu önemli buluyor ve uygulama sürecinde kılavuzun sizlere rehberlik edeceğini umuyoruz. Bu klavuzun hazırlanmasında Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği, Psikolojik Danışma Rehberlik Eğitimi Programlarını Değerlendirme ve Akreditasyon Birimi (PDR-EPDAB) tarafından hazırlanan Okul Psikolojik Danışmanlığı Uygulamaları Ulusal Standartları (Taslak) da dikkate alınmıştır.

İÇİNDEKİLER

Ön Söz	1
İçindekiler	2
Okullarda RPD Uygulamaları II Ders İçeriği	3
Okullarda RPD Uygulamaları II Dersinin Yürütülmesine İlişkin Esaslar / Öğretim Elemanı	4
Okullarda RPD Uygulamaları II Dersinin Yürütülmesine İlişkin Esaslar / Öğrenci	5
Ek1. Okullarda RPD Uygulamaları II Dersi Teori ve Uygulama Çalışma Planı	6
Ek2. Okullarda RPD Uygulamaları II Dersi Psikolojik Danışman Adayı Devam Çizelgesi	8
Ek 3. Psikolojik Danışman Adaylarının Haftalık Teslim Etmesi Gereken Rapor Örneği	9

Okullarda RPD Uygulamaları II Ders İçeriği

Dersin Kısa İçeriği: Bu ders psikolojik danışman adaylarının psikolojik danışma ve rehberlikle ilgili bilgi ve becerileri süpervizyon altında uygulamaya koymalarını, okul psikolojik danışmanın görev ve sorumluluklarını öğrenmelerini amaçlayan ve bu amacı, farklı okul ve sınıf düzeylerinde grup rehberliği programı ve sınıf rehberliği etkinliklerinin planlanıp uygulanması, velilerle görüşme, öğrenci veya velilere yönelik seminer/konferans yapma, öğretmen veya velilerle konsültasyon, bireyi tanıma tekniklerinin uygulanması ve değerlendirilmesi, öğrencilerin ihtiyaçlarına yönelik pano, broşür gibi materyaller geliştirme ve bireyle psikolojik danışma gibi uygulamalar yoluyla gerçekleştirmeyi hedefleyen bir derstir.

Hedefler:

1. Öğrencilerin/danışanların sosyal duygusal, akademik ve kariyer alanlarında belirlenen yeterlikleri kazanmalarına yardım eden grup rehberliği programını uygular.
2. Öğrencilerin/danışanların sosyal duygusal, akademik ve kariyer gelişimlerine katkı sağlayan sınıf rehberliği etkinliklerini planlayarak uygular.
3. Bir grup veya sınıfa bireyi tanıma tekniği uygulayarak sonuçlarını değerlendirir.
4. Öğrenci, veli veya öğretmenlerin ihtiyaç duyduğu bir konuda bilgilendirici seminer-konferans çalışması planlar.
5. Öğrencilerin/danışanların problem durumuna göre öğretmen ve/veya veliyle konsültasyon görüşmeleri yapar.
6. Okul psikolojik danışma ve rehberlik servisine başvuran öğrencilerle bireyle psikolojik danışma yapar.
7. Psikolojik danışma ve rehberlikte program geliştirme sürecini kavrar.

Kaynaklar:

- Owen Korkut F., Owen D.W., Kararımak Ö. (2013). Okul Psikolojik Danışmanları için El Kitabı. Ankara: Anı Yayıncılık.
- PDR Alanında Çalışanlar İçin Etik Kurallar (2000). Ankara: Türk PDR Derneği
- Aydın, B. (2009). Ergenlikten Yetişkinliğe Grup Çalışmaları. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Adnan Kulaksızoğlu, A. (2004). Örnek Grup Rehberlik Programları. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Erkan, S. (2002). Örnek Grup Rehberliği Etkinlikleri. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Erkan, S. (2012). Kültürümüzden Okula Grup Rehberliği Etkinlikleri. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Erkan, S. ve Kaya, A. DeneySEL Olarak Sınanmış Grupla Psikolojik Danışma ve Rehberlik Programları (I., II., III. Ve IV.Cilt). Ankara: Pegem Akademi.
- Selçuk, Z. ve Güner, N. (2002). Sınıf İçi Rehberlik Uygulamaları. PegemA Yayıncılık.
- Özyürek, R. (2012). Okullarda Psikolojik Danışma ve Rehberlik Uygulamaları. PegemA Yayıncılık.
- Karataş, Z. Ve Tagay, Ö. (2016). Okul Psikolojik Danışmanı El Kitabı. Vize Yayıncılık
- Avcıoğlu, H. (2015). Özel Gereksinimi Olan Bireylerin Değerlendirilmesi. Vize Yayıncılık
- Ardıç, A. Editör. (2014). Bireysel Farklılıklar. Vize Yayıncılık
- Ataman, A., Özmen, E. R. , Özdemir, S. , Arslantekin, B. A., Şafak, P., Karakoç, T., Çitil, M. (2015). Özel Eğitim. Vize Yayıncılık.

Okullarda RPD Uygulamaları II Dersi'nin Yürütülmesine İlişkin Esaslar (Öğretim Elemanı)

Değerli Öğretim Elemanları,

- Okullarda RPD Uygulamaları II, 6 saati uygulama 2 saati teorik (10 AKTS) bir derstir.
- Aday, 6 saat uygulamanın tamamını uygulama öğretmeni ile birlikte bilfiil geçirecektir.
- Dersin 2 saatlik teorik kısmı, ilgili Fakültede Uygulama Öğretim Elemanının sorumluluğunda yürütülecektir.
- Dönemin başlangıç haftasında belirtilen okullara öğretim elemanları ve öğrenciler giderek okul idaresi ve uygulama öğretmeniyle birlikte tanışma toplantısı gerçekleştireceklerdir. Bu toplantıda öğretim elemanları, Okullarda RPD Uygulamaları II Yönergesinde belirtilen esaslar çerçevesinde hem uygulama öğretmenlerini hem de uygulama öğrencilerini bilgilendireceklerdir.
- Okullarda RPD Uygulamaları II dersi dönem sonunda öğrencilerin getirecekleri gözlem dosyalarında rehberlik ve psikolojik danışma uygulama ve ilkelerine uygunluğu bakımından ve uygulama öğretmen görüşü de alınarak e-devlet şifresiyle Uygulama Öğrenci Değerlendirme Modülüne (<https://uod.meb.gov.tr/>) girerek uygulama öğrencisinin genel değerlendirme işlemini yapacaktır.
- Ayrıca öğretim elemanı, üniversite öğrenci bilgi sisteminden kendisine tanımlanmış her uygulama öğrencisi için vize ve final sınav notunu üniversite akademik takvimine göre verecektir.
- Okullarda RPD Uygulamaları II 12 hafta üzerinden planlanmış olup uygulama öğrencilerinin devamsızlık hakkı bulunmamaktadır. Ancak fakültedeki ara sınavlardan ya da hayati bir mazeretinden dolayı uygulamaya katılamayan bir öğrenci, bu durumunu belgelemek kaydıyla (uygulama öğretim elemanından veya ilgili fakülteden resmi belge alarak) gidemediği haftanın telafisini başka bir hafta fazla uygulama yaparak gerçekleştirecektir. Bu durum uygulama öğretmeni tarafından telafi adı altında, gerekçesi ile birlikte MEBBİS üzerinden kayıt altına alınacaktır.
- Uygulama öğretim elemanları ve öğretmenlerinin gerek uygulama öğrencilerinin devam durumlarını, gerekse başarı değerlendirme işlemlerini MEBBİS üzerinden titizlikle yürütmesi gerekmektedir. Uygulama öğrencilerinin öğretmenlik mülakatlarında MEBBİS üzerindeki değerlendirme ölçüt ve devamlılık durumlarının göz önünde bulundurulacağı unutulmamalıdır.

Okullarda RPD Uygulamaları II Dersinin Yürütülmesine İlişkin Esaslar (Okul Psikolojik Danışmanı)

- Milli Eğitim Bakanlığı tarafından verilen Öğretmenlik Uygulaması Eğitimi Sertifikasını almış olmak.
- Görevlerini yeterli, etkili ve işbirliği ilişkisi içinde yürüten bir okul psikolojik danışmanı olarak psikolojik danışman adaylarına iyi bir model olmak.

Görevler

- Psikolojik danışman adaylarının okulun yönetmelik, kural ve olanakları hakkında bilgi sahibi olmalarını ve okula uyum sağlamalarını sağlama.
- Psikolojik danışman adaylarına dersin içeriğinde yer alan uygulamalar için uygun ortam ve koşulları sağlama.
- Uygulamaların başarılı bir biçimde gerçekleştirilmesi için psikolojik danışman adaylarına rehberlik etme, uygulamaları izleme ve değerlendirme.
- Psikolojik danışman adaylarıyla haftada bir defa olmak üzere bir araya gelerek yaptıkları çalışmalarla ilgili geribildirim verme, gelişimlerini izleme, yaşadıkları sorun ve zorlukları çözmelerine yardımcı olma.
- Psikolojik danışman adaylarının uyguladığı grup rehberliği çalışmalarından en az birini gözleyerek öğrenciye geribildirim verme.
- Üniversitedeki süpervizör öğretim elemanının okula yapacağı ziyaretler için gün ve saat belirleme.
- Psikolojik danışman adaylarının yaptıkları çalışmaları “Devam Çizelgesine” kaydedilmesini sağlayarak bu çizelgeyi onaylama.
- Gözlem ve günlük değerlendirme sonuçlarını da dikkate alarak psikolojik danışman adaylarını değerlendirme.
- Dönem sonunda öğrencinin gelişimi konusunda üniversitedeki süpervizör öğretim elemanına bilgi verme.
- İlgili yarıyılta psikolojik danışman adaylarının genel ve sonuç değerlendirmelerini Uygulama Öğrencisi Değerlendirme Sistemine (MEBBİS) işleme.

Okullarda RPD Uygulamaları II Dersinin Yürütülmesine İlişkin Esaslar (Öğrenci)

Sevgili öğrenciler,

- Psikolojik Danışman adayları uygulamaya gittikleri okullarda 12 hafta boyunca uygulamalara devam etmek zorundadırlar. Ancak uygulama sadece geçerli sebeplerden (rapor, resmi izin vb.) ertelenebilir. Çeşitli nedenlerden dolayı (örneğin, okul psikolojik danışmanın rahatsızlanması vb.) haftalık etkinliğin aksaması durumunda yapılması istenilen etkinlikler ilerleyen haftalarda telafi edilmelidir.
- Psikolojik Danışman adayları uygulamaya gittikleri okulların kurallarına uymakla yükümlüdürler.
- Psikolojik Danışman adayları uygulamaya gittikleri okullarda belirtilen etkinlikler dışında okul psikolojik danışmanları tarafından yapılması istenen ek etkinlikleri yapmakla yükümlüdürler. Ek 6'daki formata göre yapılan her etkinliğin raporlaştırılması gerekmektedir.
- Her öğrenci uygulamaya ilişkin raporlarını vize ve final dönemleri öncesinde sunmakla yükümlüdür.
- İstenilen etkinliklerin belirlendiği haftalar okul psikolojik danışmanları tarafından uygun görülmediği takdirde haftalık etkinliklerin uygulanma zamanlarında değişiklik yapılabilmektedir.
- Alan çalışması dersinde uygulama öğretmeni ve danışmanınız olan öğretim üyesi taraflarınca ayrı ayrı <https://uod.meb.gov.tr/> adresinden sistem panellerinde haftalık değerlendirilmektesiniz. Bu sistem ayrıca hafta ve saatlik olarak devam etme durumlarını da barındırmaktadır. Ayrıca “Okullarda RPD Uygulamaları II Dersi Psikolojik Danışman Adayı Devam Çizelgesi’nin de takibini yapmanız gerekmektedir (Ek2). Dönem sonunda bahsi geçen devam çizelgesinin bir nüshası okul uygulama öğretmeni bir diğer nüshası ise danışman öğretim üyesine teslim edilmelidir.

EKLER

Ek 1. OKULLARDA RPD UYGULAMALARI I DERSİ TEORİ VE UYGULAMA ÇALIŞMA PLANI VE ETKİNLİKLERİ

Psikolojik Danışman adaylarının uygulama okullarında yerine getirmeleri beklenen görevler.

Süpervizör öğretim elemanlarının 14 hafta boyunca ve haftada 2 (iki) saat süresince psikolojik danışman adaylarıyla teorik ders (süpervizyon çalışmalarına) yapmaları beklenmektedir. Psikolojik danışman adaylarının uygulamalar sırasında okulun kural ve prosedürlerine uygun davranışları ve uygulamalarını mesleki etik ilke ve standartlara uygun bir biçimde gerçekleştirmeleri beklenmektedir. Psikolojik danışman adaylarından 12 hafta ve haftada 6 (altı) saat olmak üzere okullara gidip aşağıda belirtilen çalışmaları yapmaları önerilmektedir.

4.1. Grup Rehberliği/Psikoeğitim Programı Uygulaması

Süpervizörlerin gözetiminde aşağıdaki çalışmaların yapılması önerilmektedir:

- ❖ Uygulama yapılan okuldaki psikolojik danışmanla birlikte 10-15 öğrencinin yer aldığı bir grup oluşturma.
- ❖ Oluşturulan gruptaki öğrencilerin gereksinimlerini belirleme. Bunun için okuldaki ilgililer (okul psikolojik danışmanı, sınıf rehber öğretmeni gibi) ve öğrencilerle görüşme, ihtiyaç belirleme anketi ve psikolojik ölçme araçları uygulama gibi yöntemler kullanılabilir.
- ❖ Öğrencilerin gereksinimleri doğrultusunda sosyal duygusal, akademik ve kariyer alanlardan bir konuyla (sosyal beceri, çatışma çözme, sınav kaygısı, benlik saygısı gibi) ilgili yeterlik ve hedef davranışları belirleme.
- ❖ Bu hedef davranışları kazandırmak için 8-10 oturum grup rehberliği programına ilişkin “Grup Rehberliği Uygulama Planı” hazırlama.
- ❖ Hazırlanan grup rehberliği programının haftada bir oturum olmak üzere seçilen öğrenci grubuna uygulanması (Gruplar; okulun imkanlarına göre iki psikolojik danışman adayınca lider-yardımcı lider şeklinde dönüşümlü olarak yürütülebilir).
- ❖ Grup rehberliği programının uygulanmasından sonra belirlenen yeterlik ve hedef davranışlar doğrultusunda geliştirilen anketin uygulanıp değerlendirilmesi.
- ❖ Psikolojik danışman adaylarının yapacağı grup rehberliği programı oturumlarından birinin, olanaklar ölçüsünde süpervizör öğretim elemanı ve okul psikolojik danışmanı tarafından gözlenerek adaylara geribildirim verilmesi.

4.2. Sınıf Rehberliği

Süpervizörlerin gözetiminde aşağıdaki çalışmaların yapılması önerilmektedir:

- ❖ En az 5 (beş) sınıf rehberliği çalışmasını planlayarak uygulama.

- ❖ Sınıf rehberliği çalışmaları kapsamında psikososyal önleyici destek uygulamalarından etkinlikler planlayarak yürütme.

4.3. Bireyi Tanıma Teknikleri Uygulama

- ❖ Psikolojik danışman adaylarının, okulda kullanılan bireyi tanıma tekniklerinden en az bir tanesini bir sınıfa/gruba uygulamaları ve öğrencilere geribildirim vermeleri önerilmektedir.

4.4. Seminer/Konferans Çalışması

- ❖ Psikolojik danışman adaylarının velilerden veya öğrencilerden oluşan bir gruba, bu grubun ihtiyaç duyduğu bir konuda bilgilendirici seminer-konferans çalışması yapması önerilmektedir.

4.5. Konsültasyon Çalışması

- ❖ Psikolojik danışman adaylarının kendilerinin belirleyecekleri veya okul psikolojik danışmanının önereceği bir öğrencinin problem durumuna göre öğretmen ve/veya veliyle konsültasyon görüşmesi yapması önerilmektedir.

4.6. Diğer Çalışmalar

Psikolojik danışman adayları yukarıda belirlenen çalışmalar dışında;

- ❖ Okul psikolojik danışmanının çalışmalarını gözleme
- ❖ Bireyle psikolojik danışma,
- ❖ Veli görüşmesi gibi çalışmalar da gerçekleştirebilirler.

Ek 2.
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ
REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA ANA BİLİM DALI
OKULLARDA RPD UYGULAMALARI I DERSİ PSİKOLOJİK DANIŞMAN ADAYI
DEVAM ÇİZELGESİ

(Bu form iki nüsha olarak doldurulacak ve bir nüshası okul psikolojik danışmanında kalacaktır)

Aday Psikolojik Danışmanının Adı Soyadı:

Gözlem Yapılan Okulun Adı:

Hafta	Tarih	Etkinlik	Psikolojik Danışman Adayının İmzası	Okul Psikolojik Danışmanının İmzası
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				

Okul Müdürünün İmzası

Öğretim Üyesi İmzası

Ek 3. Psikolojik Danışman Adaylarının Haftalık Rapor Örneği

Aday Ad-Soyad:
Tarih: ____ / ____ / 20____ - ____ . Hafta
Yapılan etkinlik:
Aday gözlem değerlendirme bölümü*

Okul Psikolojik Danışmanının İmzası

* Adayın ilgili haftada yapılan etkinliği olay örgüsü ve psikolojik danışma ilkelerine göre anlatarak bu etkinliğin genel değerlendirmesini yazması beklenmektedir.